

NIEUWSBRIEF

2004

Dank voor uw morele steun!

2003 is voor ons een succesvol jaar geweest. Als wij van het ITF schrijven 'ons', dan bedoelen wij u als trouwe donor van de projecten en onze vrienden en vriendinnen in Costa Rica en Guatemala. Zonder dat u deze mensen ooit hebt ontmoet, geeft u hen vertrouwen en daarmee de moed om hun dagelijkse problemen het hoofd te bieden. Wij kennen deze mensen in Costa Rica en Guatemala wel. We kunnen u verzekeren dat zij onze gezamenlijke inspanning om projecten mogelijk te maken zeer waarderen. Namens hen, en namens de twintig vrijwilligers van het ITF wil ik u hartelijk danken voor de steun van het afgelopen jaar!

Leen Verbeek
Voorzitter van het ITF

Inhoudsopgave

Hoe werkt het ITF? 2
Resultaten Costa Rica 2
Resultaten Guatemala 5
Nieuws 7
Projectenlijst 2004 9

De resultaten in vogelvlucht

In november 2003 en februari 2004 zijn er missies geweest naar Costa Rica en Guatemala. Wij hebben toen de projecten geëvalueerd die in 2002 aangevraagd zijn door onze partnerorganisaties. Voor bijna al die projecten hebben we dankzij uw steun genoeg fondsen kunnen werven. Zo'n € 80.000 is vorig jaar besteed aan projecten. De resultaten ervan willen we graag met u delen in deze nieuwsbrief.

Tevens hebben we tijdens de missie begin dit jaar de fondsen verstrekt voor projecten die aangevraagd zijn in 2003, waar u zo gul voor gegeven heeft. In totaal konden we voor ongeveer € 50.000 aan nieuwe projecten voor het komende jaar in gang zetten. Daarnaast zijn door onze samenwerkingspartners nieuwe projectaanvragen gedaan. Deze vindt u terug op

de projectenlijst 2004, achterin deze nieuwsbrief.

Wij hopen dat u projecten vindt die u aanspreken. Wilt u een specifiek project steunen? Vermeldt u dan het bijbehorende projectnummer.

**ITF-voorzitter
Leen Verbeek
neemt de
waterleiding
in La Victoria
(Guatemala)
officieel in
gebruik.**

U vindt de projectenlijst achterin deze nieuwsbrief. U kunt uw bijdrage storten op gironummer 646171 t.n.v. penningmeester ITF te Utrecht of gebruik maken van bijgevoegde acceptgiro. Hartelijk dank!

Colofon

International Tree Fund
Laurens Reaalstraat 16
3531 GN Utrecht
Giro 646171
info@itf.nl
www.itf.nl

Hoe werkt het ITF?

Het International Tree Fund is een Nederlandse vrijwilligersorganisatie die zich inzet voor het behoud, beheer en herstel van bossen, gekoppeld aan het welzijn van de mensen – veelal indianengemeenschappen – die in en om de bossen wonen. Alle activiteiten binnen het ITF worden uitgevoerd door vrijwillige medewerkers, waaronder deskundigen op het gebied van tropische bosbouw, internationale samenwerking of projectbegeleiding. Het ITF hanteert geen lange, formele procedures voor de aanvraag van projecten, maar stelt wel de eis dat deze worden ingediend door de partij die het geld ook zal besteden. Hierdoor kunnen we er vanuit gaan dat de projecten aansluiten bij de lokale behoefte, en dat ze goed worden uitgevoerd. De projecten komen terecht op een lijst, die wordt rondge-

stuurd aan de contacten van het ITF, vrijwel allen particulieren. De donoren kunnen kiezen welk project ze willen ondersteunen.

Eén à twee keer per jaar gaan een paar medewerkers naar Midden-Amerika, om daar lopende projecten te bezoeken, en nieuwe projectaanvragen in ontvangst te nemen en te bespreken. Ook wordt het geld voor nieuwe projecten overhandigd. Het is een bewuste keuze om de middelen voor een project persoonlijk te overhandigen. Zo weten we honderd procent zeker dat er nergens iets 'aan de strikstock' blijft hangen, en hoeven we niet te werken met (vaak grote, bureaucratische) intermediaire organisaties. De overheadkosten van het ITF blijven dan ook altijd minimaal. Door het persoonlijk contact is het wederzijds vertrouwen groot.

Resultaten Costa Rica

Grote gebieden in Costa Rica zijn ontbost; sinds 1950 is er 80 procent van het regenwoud verdwenen. De indianen die hier wonen en leven van de opbrengsten uit het regenwoud, worden in hun voortbestaan bedreigd. De projecten van het ITF zijn daarom gericht op twee dingen: natuurbescherming – behoud van bestaand regenwoud en herbebossing – en behoud en herstel van de traditionele indiaanse levenswijze. De projecten die het ITF financiert worden voor het grootste deel uitgevoerd door twee natuurbeschermingsorganisaties: Arbofilia en Unaproa. Arbofilia en het ITF hebben tevens samen de stichting Corridor Ecologico Carara (CEC) opgericht, met als doel de aankoop en herbebossing van land om een verbinding te realiseren tussen enkele belangrijke ecologische zones. Ten slotte hebben we – rechtstreeks – contacten met enkele indianengemeenschappen.

Capucijnerapen terug in het regenwoud

Corridorproject CEC

Project 2002-9/ 2003-9

Over het Corridor-project in Costa Rica, dat het ITF samen met Arbofilia uitvoert, hebben we goede en zorgwekkende berichten. Opnieuw is grond aangekocht in de nevelwoudzone, aangrenzend aan het stuk grond dat het CEC eerder heeft gekocht. Behalve restanten nevelwoud gaat het ook om grond die moet worden herbebost. Bomen daarvoor worden gekweekt op familieboomkwekerijen, die de lokale bevolking bij het natuurbehoud betrekken.

Een stuk naar beneden, op finca 'La Fuente' (een finca is een stuk grond met boerderij), zijn inmiddels enkele duizenden bomen geplant die zijn

Capucijneraap

bekostigd met in Nederland verkochte boomcertificaten. De steile helling ziet er nu al totaal anders uit dan enkele jaren geleden. La Fuente betekent 'de bron', omdat het dorp El Sur vanaf deze finca van schoon drinkwater wordt voorzien. Ook in het gebied rondom de gemeenschap La Potenciana beschermt het CEC de voornaamste waterbron door het bos in stand te houden en te herstellen.

In het laag gelegen El Sur, waar Arbofilia al langer werkt aan de Corridor, beginnen de resultaten zichtbaar te worden. De geplante bomen beginnen al te lijken op een echt bos. En dat vinden de dieren ook. Toen we in

november 2003 het project bezochten, liepen we een groep capucijnerapen tegen het lijf. Het was voor het eerst sinds lange tijd dat deze aap gezien is in dit gebied!

Ondanks de goede berichten maken we ons ook zorgen. Het begint er serieus op te lijken dat de Corridor zal worden doorsneden door een hoogspanningslijn. Dit is een mega-project, dat ervoor moet zorgen dat alle Midden-Amerikaanse landen energie kunnen uitwisselen. Er komt een extreem hoge spanning op de lijn te staan, waarvoor een brede strook land boomvrij gemaakt moet worden. Een belangrijke tegenvaller voor de

bosverbinding tussen regenwoud en nevelwoud! De komende periode zullen we ons samen met andere natuurbeschermingsorganisaties, zoals Both Ends, sterk maken om het traject van de lijn nog te beïnvloeden.

Boomkweek bij families een groot succes

Boomkwekerijtjes Arbofilia

Project 2002-19

De boomkwekerijtjes bij kleine families blijven een succes. Familiekwekerijen blijken voorsnag de beste optie om bomen te kweken. De lokale bevolking wordt bij natuurbescherming betrokken en heeft bovendien een

Ook kinderen zijn nauw betrokken bij natuurbescherming.

Foto onder:

De bakken voor gescheiden afval zijn door de schoolkinderen zelf gemaakt.

extra inkomen. De boompjes worden als certificaatbomen (zie verderop in deze nieuwsbrief) gebruikt voor de herbebossing van waterbronnen en land dat te lijden heeft van erosie.

Een eigen drinkwater-voorziening

Aanleg waterleiding El Sur

Project 2002-20

Enkel jaren geleden is grond rondom het dorp El Sur aangekocht. Op deze plek ligt de belangrijkste waterbron van het gebied. De drinkwatervoorziening voor de honderd families die er wonen werd zo veilig gesteld.

Er zijn twee waterleidingen aangelegd. De dorpsbewoners hebben een bestuur gevormd dat zorgt voor onderhoud van het waterleidingsysteem.

Kinderen zorgen voor herbebossing

Herbebossing bij Rio Convento

Project 2002-22, 2002-23 en 2003-6

In de vorige nieuwsbrief vertelden we al over het grote effect van milieu-educatielessen aan kinderen. Door de lessen sporen zij hun ouders aan duurzaam om te gaan met het regenwoud. In 2003 is er op acht scholen een serie lessen gegeven over natuurbehoud.

Drie lessen gingen over het aanleggen van groentetuinen en het kweken van groenten. De oogst wordt tussen de middag op school opgegeten.

Twee lessen gingen over het inzamelen van afval. In grote bakken worden plastic flessen, blikjes, glas en batterijen verzameld die de kinderen van huis meenemen. De schoolkinderen hebben gezamenlijk een project aangevraagd voor herbebossing langs de rivier Rio Convento. De kinderen werken zelf mee aan dit project. Op dit moment zijn ze halverwege; het enthousiasme over het resultaat is groot.

Resultaten Guatemala

Het ITF is al jaren werkzaam in Guatemala. De mensenrechtensituatie in dit land is lang zeer slecht geweest, en daar is met name de indiaanse bevolking slachtoffer van geworden. Vakbond CGTG (Central General de los Trabajadores de Guatemala) vecht voor gelijke rechten en ontwikkeling van de inheemse bevolking. Het CGTG is verantwoordelijk voor de uitvoering van de ITF-projecten in Guatemala.

De nieuwe dorpen

In Guatemala zijn veel indianen verdreven uit hun woongebied. Zij werden ontslagen door grote koffieboeren; meer dan een jaar achterstallig loon werd niet betaald. De vakbond CGTG heeft ervoor gezorgd dat de indianen uiteindelijk zijn uitbetaald in grond. Daarop hebben zij nieuwe dorpen gesticht, die nu tot ontwikkeling moeten worden gebracht. Het ITF draagt hieraan bij door geld beschikbaar te stellen voor materialen en scholing.

Enthousiaste elektriciens

Vakopleidingen voor jongeren Project 2002-31

In één van de nieuwe dorpen, La Libertad, waren veel problemen ontstaan met jongeren. Die hadden weinig toekomstperspectief en neigden naar criminaliteit. In 2003 zijn er 55

jongeren in de leeftijd van 14 tot 21 opgeleid. Achttien jongens hebben een opleiding gevolgd tot elektriciens, zeven jongens hebben een landbouw-cursus gevolgd en 32 meisjes kregen naailes. Tijdens ons bezoek in februari 2004 hebben we een presentatie meegemaakt van de gediplomeerde elektriciens. Alle studenten waren zeer gemotiveerd om aan de slag te gaan. Omdat het gebied net voorzien wordt van stroom, is er veel werk voor ze. Ook naar andere vakmensen is voldoende vraag in de regio.

Ontwikkeling door opleiding

Studiefonds, Project 2002-10

Veelbelovende jongeren krijgen van de vakbond de kans om verder te leren. In een leercontract wordt afgesproken dat de opleiding ten goede komt aan de vakbond en de dorpen waar ze wonen.

De volgende mensen zijn in 2003 geslaagd:

Elida Francisca Garcia is afgestudeerd als bachelor in de letteren. Zij stuurde ons een ontroerende bedankbrief.

Julio Ruben Jimenez heeft zijn studie bedrijfsadministratie afgerond en werkt nu op het kantoor van CGTG in Guatemala Stad.

Twee studenten zijn in 2003 begonnen met een studie arbeidsrecht. Zij kunnen hun dorpsgenoten helpen, bijvoorbeeld met het lezen van contracten. In het verleden hebben analfabete dorpsbewoners contracten met grootgrondbezitters getekend waarin het mondeling afgesproken loon niet per dag, maar per week werd uitbetaald! Dat soort 'ongelukken' kunnen met hulp van geletterde dorpsgenoten worden voorkomen.

Vijf studenten zijn een agrarische opleiding begonnen. Zij kunnen straks hun dorpsgenoten ondersteunen bij de aankoop van geschikte gewassen en de bemesting van hun grond.

Op 13, 14 en 15 maart 2003 zijn twee kadercursussen gegeven aan vrouwen uit de nieuwe dorpen. Ze leren er om op bestuurlijk niveau te discussiëren, met bijvoorbeeld het gemeentebestuur.

Demonstratie door nieuwbakken elektriciens

**CGTG-regiover-
tegenwoordiger
Daniel Ixkol
bij één van de
zeven water-
punten in zijn
dorp**

Het begin van een eigen boomgaard

Ecologisch herstel grond in La Victoria, Project 2002-30

Het dorp La Victoria is gebouwd op een braakliggend stuk grond met weinig mogelijkheden voor landbouw. Zeventig families hebben hier een cursus gevolgd om fruit te telen. Elke familie heeft acht sinaasappelbomen en acht citroenstruiken gekregen als start voor een eigen boomgaard. Het technisch landbouwinstituut heeft een onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de grond en de dorpsbewoners geleerd hoe de grond te bemesten. In hetzelfde dorp zijn op braakliggend terrein 1.800 bomen geplant om dit te herbebossen.

Groot effect volwasseneducatie

Alfabetisering, Project 2002-32

In drie dorpen hebben 71 mensen (33 mannen en 38 vrouwen) leren lezen en schrijven. De opleiding is gegeven door docenten van het alfabetiseringsprogramma van Guatemala.

Om de kosten laag te houden, zijn de lessen gegeven bij de deelnemers thuis. De opleiding heeft niet alleen gevolgen voor de deelnemers zelf maar ook voor hun kinderen, omdat de volwassenen overtuigd raken van het belang die naar school te laten gaan.

Waterleidingen feestelijk in gebruik genomen

Drinkwatervoorziening in Las Illusiones, Project 2002-29

In het nieuwe dorpje Las Illusiones is een waterleiding gerealiseerd. De bron, die het hele jaar goed functioneert, is overdekt met een betonnen bak. Er is een tweede bezinkbak gebouwd en er zijn leidingen getrokken naar het dorp.

Op zeven plaatsen staan nu kranen waaruit water van een goede kwaliteit kan worden getapt. Dit is een grote vooruitgang; de vrouwen en kinderen van 150 families hoeven geen uren meer te lopen om water te halen. Met uitgebreide toespraken is het systeem in aanwezigheid van het hele dorp en de voorzitter en penningmeester van het ITF in gebruik genomen.

Het dorp Las Victorias is al een fase verder, hier is het vervolg op het eerste waterleidingproject uitgevoerd. Iedereen heeft nu een kraantje met

water aan huis. De bezinkbassins zijn aangepast en daardoor is de kwaliteit van het drinkwater beter. Ook hier werd tijdens ons bezoek feest gevierd, met toespraken en het doorknippen van een lint bij de opening van de nieuwe waterleiding.

Veel belangstelling voor de ingebruikname van de waterleiding

N I E U W S

Rigoberto Dueñas en zijn vrouw in de gevangenis. Geheel links ITF-voorzitter Leen Verbeek, tweede van rechts ITF-penningmeester Pascal Budding, geheel rechts CGTG-vakbondsleider José Pinzon

De strijd voor de vrijlating van vakbondsleider Rigoberto Dueñas

In 1987 is het gehele bestuur van de vakbond CGTG omgebracht door een moordeskader. Rigoberto Dueñas was de enige overlevende. Hij is sinds die tijd een betrouwbare vriend, die elke keer weer zijn uiterste best deed om projecten tot een goed einde te brengen. Zo heeft hij de afgelopen jaren sterk bijgedragen aan de ontwikkeling van vijf nieuwe dorpen voor indianen in het district Suchitepequez, die nu door het ITF gesteund worden.

Rigoberto zit al meer dan een jaar in de gevangenis na een valse beschuldiging van corruptie. Hoewel drie rechters de zaak niet ontvankelijk hebben verklaard, zit Rigoberto nog steeds vast. Tijdens onze reis in februari 2004 hebben wij hem opge-

zocht in de gevangenis. Ook hebben we gesproken met enkele zeer prominente gezagsdragers in Guatemala,

Het Bossen Nood Fonds

Het Bossen Nood Fonds (BNF) stelt relatief kleine bedragen beschikbaar om snel en flexibel steun te verlenen aan lokale bevolkingsgroepen die te maken hebben met een acute bedreiging van hun bos- en leefomgeving, bijvoorbeeld door mijnbouw, oliewinning, houtkap of de aanleg van een stuwdam of pijpleiding.

Het BNF heeft afgelopen jaar ondermeer een bijdrage geleverd aan een campagne voor erkenning en

waaronder de kardinaal, de president van het Hooggerechtshof en de voorzitter van de strafkamer. Verder is het gelukt de zaak onder de aandacht te brengen bij de president van Guatemala, Oscar Berger Perdomo. Door politieke druk uit te oefenen hopen we de vrijlating van Rigoberto te kunnen versnellen.

De zaak Rigoberto op TV in Netwerk

Leen Verbeek, de voorzitter van het ITF, is begin maart nogmaals naar Guatemala afgereisd, vergezeld van een cameraploeg van de actualiteitenrubriek Netwerk, die in de uitzending van 12 april 2004 uitgebreid aandacht heeft besteed aan de gevangenschap van Rigoberto. Het bezoek heeft de autoriteiten sterk onder druk gezet, al zijn gedane beloftes over een spoedige rechtszitting niet nagekomen.

U kunt de ontwikkelingen rondom Rigoberto volgen op de website van CLAT-Nederland: www.clat.nl

bescherming van de voorvaderlijke landrechten van inheemse gemeenschappen in de Filipijnen. Ook is het verzet gesteund van de lokale bevolking in Ecuador tegen destructieve vormen van olie-exploratie in het regenwoud.

Verder heeft het BNF bijgedragen aan de aankoop van een uniek en strategisch gelegen stuk tropisch eikenbos in Costa Rica dat anders verloren dreigde te gaan.

N I E U W S

Samenwerking met Nederlandse organisaties

Het afgelopen jaar heeft het ITF veel en goed samengewerkt met verschillende Nederlandse organisaties. Vooral de samenwerking met het CNV en met CLAT-Nederland (de Nederlandse partner van een brede vereniging van Latijns-Amerikaanse vakcentrales) is intensief geweest, zowel wat betreft de projecten in Guatemala als rond de gevangenschap van Rigoberto Dueñas. Daarbij heeft ook het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Nederlandse ambassade een door ons zeer gewaardeerde rol gespeeld.

Videofilm Guatemala

Solo el pueblo salva el pueblo (alleen het volk kan het volk redden) is de werktitel van een film over de nieuwe dorpen in Guatemala. In maart is een ploeg van drie mensen hard aan het werk geweest om een film te maken over werkloos geworden indianen die nieuwe dorpsgemeenschappen zijn begonnen op eigen grond. Ook op de projectenlijst 2004 staan weer projecten voor deze dorpen. De film zal drie maal in première gaan. Eén keer in Nederland, vermoedelijk omstreeks juni/juli 2004, vervolgens op het CLAT-congres te Brazilië in november 2004, waar alle CLAT-vakverbonden uit heel Latijns Amerika bijeenkomen. Direct daarna zal de film in Guatemala worden vertoond aan de CGTG, die ervoor heeft gezorgd dat de nieuwe dorpen gerealiseerd konden worden.

Videofilm Corridorproject

Een film over het corridorproject waarmee het CEC het nevelwoud en de mangrovebossen in het westen van Costa Rica met elkaar in verbinding brengt. De film duurt 14 minuten en geeft een goed beeld van de noodzaak van herbebossing en de mensen waarmee het ITF in Costa Rica samenwerkt. Als u € 10,- overmaakt onder vermelding van uw naam en adres en 'Video El Corridor' op giro 646171 van het ITF, wordt de videoband aan u toegezonden.

Bestelformulier Bomencertificaten

Hierbij bestel ik ITF bomencertificaten à € 12,50 per stuk,
voor een totaalbedrag van €

Het totaalbedrag zal op rekeningnummer 646171 t.n.v. penningmeester ITF te Utrecht worden overgemaakt.

Naam	Naam op certificaat
Adres	(eventueel meerdere namen)
Postcode	Woonplaats

U kunt het bestelformulier sturen aan: ITF, Laurens ealstraat 16, 3531 GN Utrecht

Het ITF garandeert dat voor elk certificaat een boom geplant wordt in het herbebossingsproject Corredor Ecológico Carara in C..... Na betaling worden de op naam gestelde certificaten zo spoedig mogelijk opgestuurd.

PROJECTENLIJST

International Tree Fund

Algemeen

2004-1 Bossen Nood Fonds

Met het Bossen Nood Fonds worden kleinschalige acties en projecten gefinancierd die de bescherming van het oorspronkelijke oerwoud waar ook ter wereld ten goede komen. Elk bedrag is welkom.

2004-9 Corridorproject CEC

Met succes werkt het ITF samen met de natuurbeschermingsorganisatie Arbofilia aan de realisatie van een corridor aan de pacifische kust van Costa Rica. In het oerwoud van Carara komen de ecosystemen van Noord- en Zuid-Amerika samen. Door de aankoop en herbebossing van land wil het ITF de geïsoleerde en daardoor bedreigde ecologische zones met elkaar verbinden. Zo ontstaat langzamerhand weer één groot waardevol bosgebied. Elk bedrag is welkom.

2004-2 Boomcertificaten

Het ITF verkoopt boomcertificaten; voor elk certificaat wordt een boom geplant in de corridor bij Carara in Costa Rica. Op deze manier worden de bomen in de corridor internationaal eigendom en daardoor zijn ze beter beschermd. U kunt een bommcertificaat bestellen met het formulier hiernaast.
Kosten certificaat: **€ 12,50**

Projecten Costa Rica

2004-11 Kippenfokkerij voor Unaproa

Een groep van dertig vrouwen, de Mujeres de Tarise, sloeg de handen ineen om projecten op te starten die hun sociaal-economische positie kunnen verbeteren. Hun huidige project bestaat uit het opzetten van een grote kippenren voor 250 kippen. De verkoop van eieren moet zorgen voor een constant inkomen. Voor de bouw van de ren, de aankoop van kippen en voer voor de eerste periode is **3720 euro** nodig.

2004-12 groentetuin Unaproa

Unaproa is een boerenorganisatie van vluchtelingen uit El Salvador in Costa Rica, die zich hard maakt voor behoud van natuur en milieu in haar regio. Dit jaar wil de stichting een gemeenschappelijke groentetuin inrichten voor de productie van komkommer, sla, koriander en andere gewassen. De oogst is vooral voor eigen gebruik maar zal ook worden verkocht, wat extra inkomsten oplevert. Er is geld nodig voor de aankoop van zaaimateriaal en voor een omheining om de tuin te beschermen tegen ongewenste bezoekers; in totaal **2730 euro**.

2004-13 Startfonds voor Arbofilia

Veel families waarmee Arbofilia samenwerkt produceren fruit en andere gewassen op een manier die zowel de natuur als de mensen zelf

ten goede komt. Het verkopen van hun producten vergt een kleine investering, bijvoorbeeld benzine om naar de markt te gaan, die de boeren zelf niet op kunnen brengen. Arbofilia wil een fonds opzetten waaruit zij geld kunnen lenen om te investeren in de verkoop van hun producten. 1000 euro is al binnen; er is nog **4200 euro** nodig.

2004-14 Plantentuin Arbofilia

Het gebied waar Arbofilia en het ITF samenwerken is zeer divers. Omdat het traditionele gebruik van bosproducten snel afneemt, dreigen niet alleen de bomen en planten, maar ook de kennis van het gebruik van de verschillende soorten verloren te gaan. Arbofilia wil nu 'levende zaadbanken' opzetten om belangrijke soorten opnieuw te planten, en om het traditionele gebruik van de planten weer over te dragen op de lokale bevolking. Voor het realiseren van drie zaadbanken en het trainen van mensen is **5250 euro** nodig.

2004-15 Fruitproductie Unaproa

Unaproa wil samen met de boeren van het dorpje Longo Mai een kleine onderneming opzetten om producten als mango, cashew en andere vruchten in te blikken of te wecken. Ze kunnen dan verkocht worden in pulperia's, kleine winkeltjes in de dorpen. Daarnaast zal het bedrijfje jam maken en vruchtenpulp in zakjes produceren. Het inblikken en wekken gebeurt bij de families thuis; het transport naar

de winkeltjes wordt verzorgd door een dorpsgenoot die deze verder ook bevoorraadt. Voor de aanschaf van wat basismaterialen – potten, deksels – en het drukken van etiketten etc is **4725 euro** nodig.

2004-16 Biogasininstallaties Unaproa

Gas en elektriciteit zijn duur in Costa Rica. Er zijn tegenwoordig systemen die het mogelijk maken om op zeer kleine schaal biomassa te vergisten en zelf biogas te produceren, waarop gekookt kan worden. Dat scheelt aanzienlijk in de energierekening. Unaproa wil bij vijf boerenfamilies biogasininstallaties bouwen. Daar is nog **3150 euro** voor nodig (630 euro per installatie).

2004-17 Toepassing medicinale kennis Unaproa

Een groep van negen vrouwen ziet goede kansen om zeep en shampoo te produceren uit onder andere lokale medicinale planten. Ze weten dat het kan, maar hebben nog onvoldoende kennis. Om iemand in te huren die ze het ambacht in een korte cursus bijbrengt, is **735 euro** nodig.

2004-18 Herbebossing en bescherming

De Bri Bri-indianen in Talamanca in het zuiden van Costa Rica hebben steeds meer moeite om hun leefgebied te beschermen. De gebieden waar ze van oudsher hun eten en andere producten verzamelen worden in toenemende mate bezocht door mensen van buiten. Die jagen op beschermde diersoorten en oogsten de planten en vruchten die de indianen zelf nodig hebben om van te leven. Het is hard nodig om stukken te herbebossen en opnieuw medicinale planten aan te planten. Dat zal gebeuren in het dorp zelf, zodat

de Awá ('medicijnman') de kennis die hij heeft makkelijker kan overdragen op kinderen in de gemeenschap. Ook moet een patrouillewacht ingehuurd worden om indringers die het bos kapot maken aan te pakken. In totaal is **4460 euro** nodig.

2004-19 School in Talamanca

Talamanca is een van de armste gebieden van Costa Rica. De Bri Bri-indianen in het dorpje Coroma hebben grote behoefte aan een schoolgebouw. De school waar de kinderen nu les krijgen is totaal ongeschikt. Er is geld nodig om de nodige materialen te kopen (palen, cement, stenen, hout en golfplaten); in totaal **1785 euro**. De school wordt gebouwd door de gemeenschap zelf, daarom zijn dit de enige kosten.

2004-20 Boomkwekerijen Teribes-indianen

Het gebied van de Teribes-indianen in het dorp Buenos Aires in de regio Puntarenas wordt bedreigd door erosie. Grote delen van het gebied zijn inmiddels aangetast. De achteruitgang van de natuur heeft ook zijn weerslag op de traditionele cultuur. Om verdere achteruitgang te voorkomen en bron-gebieden voor de watervoorziening van de Teribes te beschermen, is een groot herbebossingsproject gestart. Er worden duizenden bomen opgekweekt en uitgeplant in de gebieden die het meest geërodeerd zijn. De gemeenschap heeft zelf al 3000 euro ingebracht. Er is voor plantmateriaal en een kwekerijtje nog **5250 euro** nodig.

2004-21 Kunstnijverheid Teribes-indianen

De Teribes-indianen hebben een lange traditie van kunstnijverheid. Met allerlei natuurlijke materialen maken ze prachtige kunst- en gebruiksvoorwerpen. Van oudsher natuurlijk voor eigen gebruik, maar steeds vaker produceren de vrouwen ook voor commerciële markten. De hoeveelheid materiaal die daarvoor nodig is kan niet meer op de traditionele manier uit het bos worden geoogst. Daarom willen ze speciaal voor de kunstnijverheid een kwekerij opzetten. Er is **5250 euro** nodig.

2004-22 Watertank Ngöbegue-indianen

De gemeenschap van Ngöbegue-indianen in het dorpje Abrojo, Montezuma in het zuiden van Costa Rica leeft in moeilijke omstandigheden. Veel van het omliggende land is ontbost en geërodeerd, wat resulteert in een slechte aanvoer van drinkwater. Er is een watertank op de plek van de bron waarin het drinkwater wordt opgeslagen. Deze is echter kapot, waardoor de tank leegloopt en een groot deel van de gemeenschap geen toegang heeft tot schoon drinkwater. Om de opslagtank en de leidingen naar de huizen dorp te herstellen is **2295 euro** nodig.

2004-23 Boomkwekerij Ngöbegue-indianen

Net als andere groepen indianen waarmee het ITF samenwerkt, willen de Ngöbegue-indianen een kwekerij opzetten om boompjes te kweken voor herbebossing van het gedegradeerde land. Dit is vooral nodig om erosie tegen te gaan en waterbronnen en riviertjes te beschermen. Er is **1650 euro** nodig.

2004-24 Traditionele medicinale kennis Ngöbegue-indianen

Ook de Ngöbegue hebben te maken met onvermijdelijke invloed van de westerse buitenwereld. Die brengt goede dingen, maar ook raken traditionele leefwijzen in onbruik en gaat traditionele kennis van de natuur en cultuur verloren. De gemeenschap wil vijftien jonge Ngöbegue-indianen opleiden en hen de traditionele kennis van medicinale planten bijbrengen. Daarnaast wordt een kwekerij opgezet met deze planten. In totaal is het komende jaar **3800 euro** nodig.

2004-25 Watervoorziening Ngöbegue-indianen

De Ngöbegue-gemeenschap op het Peninsula de Osa in het westen van Costa Rica woont ver van de bewoonde wereld. Stroom wordt er opgewekt met

zonnecellen en water komt van een bron 3 kilometer buiten het dorp. De opslagtank bij de bron is echter ontoereikend om de gemeenschap ook in de droge tijd van voldoende drinkwater te voorzien. Om de capaciteit te vergoten wordt een nieuwe tank gebouwd. Ook moeten de leidingen naar het dorp worden hersteld en verbeterd. In totaal is **2735 euro** nodig.

2004-26 Behoud cultuur Ngöbegue-indianen

De Ngöbegue-gemeenschap van Guaymi de Conté-Burica zoekt financiering voor projecten om haar identiteit en cultuur te behouden. Ze doet dat vooral door traditionele gebruiken in lessen en workshops over te brengen aan de jeugd. Ook traditionele kunstnijverheid wordt zo overgedragen op de jongere generaties. In totaal is **3150 euro** nodig.

2004-27 Medicinale zorg Conté-Burica

In Conté-Burica is weinig tot geen medische zorg aanwezig. Daar komt bij dat de lokale bevolking natuurgeneeswijzen verkiest boven westerse medische behandeling. De kennis van medicinale planten gaat echter snel verloren. In Conté-Burica is een programma opgesteld om indianen op te leiden tot volwaardige natuurgenezers. Daarvoor moet een leraar worden ingehuurd en de onkosten van de studenten worden betaald. Om acht indianen op te leiden die de meest voorkomende ziekten kunnen behandelen, is **4050 euro** nodig.

Projecten in Guatemala

Bos- en natuurbescherming is een luxe als mensen moeite hebben om elke dag voldoende voedsel, drinkwater en kleding bij elkaar te krijgen. Pas als de eerste levensbehoeften zijn vervuld hebben mensen de tijd om constructief over de toekomst na te denken, en over het behoud en herstel van hun natuurlijke omgeving. Daarom steunt het ITF in Guatemala ook sociale en economische projecten.

2004-3 Alfabetiseringproject

Twintig mannen en vrouwen uit het nieuwe dorp Las Ilusiones hebben gevraagd om een alfabetiseringscursus. Omdat deze mensen echt zelf willen, is een dergelijk cursus zeer effectief, is onze ervaring; het is mogelijk om binnen een jaar goed te leren lezen en schrijven. Er is **750 euro** nodig.

2004-4 Alfabetisering en levensonderhoud

In het jonge dorp El Triunfo is iedereen nog druk bezig huizen te bouwen en na te over de toekomst. Hoe kom je aan eten en inkomen als je niet meer in loondienst bent?

Alle 54 vrouwen, tussen de 25 en 70 jaar, hebben een groep gevormd die een 'dubbelproject' wil doen. Het is de bedoeling om bij iedereen aan huis een kleine kippenfokkerij te beginnen, en daarmee de lokale en regionale markt te voorzien. Tegelijkertijd wil dezelfde groep leren lezen, schrijven en rekenen. Wij steunen dat van harte. Er is **8550 euro** nodig.

2004-5 Drinkwater voor El Triunfo

El Triunfo is ontstaan en opgericht door ontslagen arbeiders van finca Chinan in Suchitipequez. Een van de eerste problemen in een nieuwgestart dorp is gezond drinkwater. Vanaf het begin moeten de bronnen worden beschermd en is een veilige drinkwater-tank met bezinkputten noodzakelijk. Wij willen de 54 families helpen met de financiering van het materiaal – cement, slangen, pijpen – en van de technische begeleiding. Het werk wordt verricht door de dorpingen zelf. De andere kosten bedragen **10325 euro**.

2004-6 Middelbaar Onderwijs

In Chichicastenango wonen nog veel zeer arme gezinnen. Het zijn Quiche-indianen die voor het merendeel zeer verspreid op het platteland leven. Het is broodnodig dat de nieuwe generatie beter onderwijs krijgt dan de ouders hebben gehad. De indianen hebben zelf een groep van twintig meisjes en vijftien jongens geselecteerd die door willen leren. Het is de bedoeling dat zij naar de middelbare school gaan. Wij dragen met dit project de kosten van het schoolgeld, de verplichte schoolkleding en het vervoer per bus. De ouders worden tegelijkertijd gesteund om het gemis aan arbeid door de kinderen op te vangen, met een klein economisch fonds waaruit zij projectjes kunnen financieren. Er is in totaal **9360 euro** nodig.

2004-8 Studiefonds

Arme gezinnen waar de vader lange tijd werkloos is sturen de kinderen erop uit om de kost te verdienen. De kinderen worden vaak extreem uitgebuit en hebben bovendien

geen mogelijkheid om naar school te gaan. De kinderen gaan daarom een kansloze toekomst tegemoet. De CGTG probeert dit te voorkomen door de ouders voor te lichten en te stimuleren hun kinderen weer naar school te sturen. Het ITF stelt geld beschikbaar om de onderwijskosten te drukken. Het studiefonds wordt beheerd door de CGTG. Het benodigde bedrag is **8000 euro**.

2004-10 Studiefonds hermanos y hermanas

Veelbelovende medewerkers krijgen van de vakbond CGTG de kans verder te leren. Met een leercontract wordt afgesproken dat het geleerde ook ten goede komt aan de organisatie. Vijf mensen hebben het afgelopen jaar al met succes gebruikt gemaakt van dit fonds. Elk bedrag is welkom.

Organisatiekosten ITF

Hoewel het ITF een kleine vrijwilligersorganisatie is die de overheadkosten zo laag mogelijk probeert te houden, zijn enkele uitgaven onvermijdelijk: het drukken van informatiemateriaal, het versturen van nieuwsbrief en projectenlijst en het bezoeken van de projecten. Ook hiervoor hebben wij uw hulp nodig. Elk bedrag is welkom.

Overmaken op

U kunt de projecten steunen door het overmaken van uw bijdrage op:

Giro 646171

**t.n.v. Penningmeester ITF
te Utrecht**

Graag onder vermelding van het projectnummer. De giften die het ITF ontvangt zonder vermelding van een projectnummer worden gebruikt om projecten waar net niet voldoende geld voor binnen komt aan te vullen tot het gevraagde bedrag. U kunt natuurlijk ook gebruik maken van bijgevoegde acceptgiro.